Adviesaanvraag college aan dagelijks bestuur

Invullen door directie:

Onderwerp adviesaanvraag:	Concept-Beleidskader Kunst in de Openbare Ruimte 2026
Portefeuille:	Kunst en Cultuur
Directie:	Economische Zaken en Cultuur
Datum behandeling college	10 februari 2026
Datum adviesaanvraag:	18 februari 2026
Deadline ontvangst advies:	15 april 2026
Advies mailen naar:	o.van.den.muysenberg@amsterdam.nl
Meegestuurde stukken:	Concept-Beleidskader Kunst in de Openbare Ruimte 2026
Heeft er consultatie vooraf plaatsgevonden?	De beleidsmedewerkers kunst in de openbare ruimte van de stadsdelen zijn via het overleg buitenkunst gevraagd mee te denken over de richtlijnen aanvragen herdenkingsmonumenten.

Invullen door stadsdeel:

Stadsdeel:	Nieuw-West
Procesbegeleider:	Joris Zevenbergen
Datum weekstart/staf:	3 maart 2026
Datum stadsdeelcommissie:	7 april 2026 oordeelsvormend & 14 april 2026 besluitvormend
Datum dagelijks bestuur:	12 mei 2026
Registratienr. (optioneel):	...

Over gevraagde adviezen: Conform de Verordening stadsdelen en stadsgebied Amsterdam 2022:

- (art. 12, lid 1) betrekt college en BM het DB bij voorbereiding van stedelijke kaders als deze kaders betrekking hebben op taken en bevoegdheden van DB of DB een rol krijgt in uitvoering van die kaders, of
- (art. 12, lid 2) als college of BM voornemens is over stedelijke kaders besluit te nemen of voornemens is ander besluit te nemen waarbij belangen van een of meer stadsdelen zijn betrokken, in ieder geval bij vaststellen van bestemmingsplannen, wint college of BM bij DB advies in.

DB legt deze adviezen voor aan SDC (art. 19).
Bij besluitvorming maakt DB inzichtelijk wat advies van SDC is en hoe eventuele voorstellen of moties als bedoeld in art. 30, lid 3, zijn verwerkt. DB neemt advies van SDC over indien is vastgesteld met meerderheid van stemmen en past binnen stedelijke en budgettaire kaders. DB kan uitsluitend schriftelijk met zeer zwaarwegende redenen afwijken van advies of voorstel van SDC. (art. 19, lid 5) Als standpunten van stadsdeelcommissieleden bij uitbrengen van advies uiteenlopen, worden in advies standaard alle verschillende standpunten binnen commissie kenbaar gemaakt. (art. 30, lid 5)

Adviesvraag college

Formuleer hier de vraag aan het dagelijks bestuur

We vragen u, als dagelijks bestuur van het stadsdeel, het Concept-Beleidskader Kunst in de Openbare Ruimte 2026 te voorzien van advies namens uw stadsdeel. Dit beleidskader is bedoeld om invulling te geven aan het inclusiever maken van de openbare ruimte door een meer diverse collectie kunstwerken te realiseren. Dit moet bijdragen aan een inhaalslag gericht op een betere en meer gelijkwaardigere representatie van de verschillende achtergronden van Amsterdammers en verhalen in en van de stad.

Concreet vragen wij uw advies over:

- We nemen een bijdrage aan de meerstemmigheid en representatie van de verscheidenheid aan inwoners in onze stad als uitgangspunt voor de eigen opdrachtverlening als gemeente. Uitgangspunt is het realiseren van een complete, leefbare en inclusieve stad waarin iedereen zich moet kunnen terug herkennen en zich thuis voelt. Daarom geven we bij de toevoeging van nieuwe kunst in de openbare ruimte voorrang aan de verhalen van tot nu toe onderbelichte of nog niet vertegenwoordigde gemeenschappen. Het advies van het SCA om hierbij te kijken naar onder andere diversiteit, migratiegeschiedenis, de LHBTIQ+ gemeenschap en

vrouwen nemen we over. Kunt u zich vinden in dit uitgangspunt?

- De richtlijnen voor herdenkingsmonumenten. Hoe kijkt u aan tegen de invoering van deze richtlijnen, die bedoeld zijn om de plaatsing van nieuwe herdenkingsmonumenten te reguleren? Zijn de genoemde criteria volledig of zijn er aanscherpingen of toevoegingen nodig?

Conceptadvies DB

Het dagelijks bestuur formuleert hier – indien van toepassing – voor de stadsdeelcommissievergadering een conceptadvies

Kunst in de openbare ruimte en herdenkingsmonumenten dragen bij aan de leefbaarheid, herkenbaarheid en inclusiviteit van de stad. Omdat deze kunstvormen voor iedereen zichtbaar en toegankelijk zijn, beïnvloeden zij sterk hoe inwoners zich tot hun omgeving verhouden.

Stadsdeel Nieuw-West beschikt met meer dan 400 kunstwerken over een van de grootste collecties van Amsterdam. Het dagelijks bestuur (DB) zet zich in om nieuwe kunst beter te laten aansluiten bij de identiteit en diversiteit van het stadsdeel. Het beleidskader sluit hierbij aan. Tegelijkertijd had het DB, mede gezien taak 15.4, graag eerder betrokken willen zijn bij de planvorming. Deze taak omvat het geven van opdrachten voor kunst in de openbare ruimte binnen het stadsdeel en advisering over kunstopdrachten in ontwikkelgebieden. Vroegtijdige betrokkenheid is essentieel om deze verantwoordelijkheid goed in te vullen.

Het DB constateert dat nieuwe kunstprojecten worden beperkt door het ontbreken van structureel budget. Initiatieven vanuit bewoners lopen hierdoor vaak vast op complexe procedures en financiële drempels. Meer middelen zijn nodig om de ambities waar te maken en participatie daadwerkelijk te stimuleren.

Kansen liggen vooral in gebiedsontwikkeling. Kunst moet hierin geen sluitstuk zijn, maar vanaf het begin onderdeel van de planvorming. Tijdige betrokkenheid van het stadsdeel is daarbij cruciaal.

Het DB onderschrijft het belang van meerstemmigheid en betere representatie. In een divers stadsdeel als Nieuw-West is het belangrijk dat onderbelichte verhalen, zoals migratiegeschiedenis, vrouwen en de LHBTIQ+-gemeenschap, zichtbaarder worden. Daarbij is het van belang dat stadsdelen ruimte houden voor gebiedsgerichte keuzes en dat ook diversiteit in makerschap wordt bevorderd.

Participatie is een randvoorwaarde voor succesvolle buitenkunst. Het DB vindt het noodzakelijk dat bij projecten wordt gewerkt met een helder participatieplan en dat bewoners, lokale organisaties en andere belanghebbenden tijdig worden betrokken. Deze rol van het DB (taak 15.4) en de adviserende rol van stadsdeelcommissies dienen expliciet in het beleidskader te worden opgenomen.

Succesvolle voorbeelden laten zien wat participatie oplevert:

- *RISE* in het Eendrachtspark, gebaseerd op de handlijnen van 101 buurtbewoners;
- *If You Know You Know*, waarin verhalen van jongeren uit Nieuw-West centraal staan;
- de tijdelijke lantaarnpalen in het Schinkelkwartier, met tekeningen van lokale scholieren.

Deze projecten tonen aan dat kunst beter wordt gedragen wanneer bewoners actief betrokken zijn.

Het DB onderschrijft het belang van een nulmeting voor representatie en vraagt om nadere uitwerking van methodiek en monitoring. Ook kan het DB zich vinden in de richtlijnen voor herdenkingsmonumenten, met het verzoek om het begrip “maatschappelijk draagvlak” verder te concretiseren en ruimte te blijven bieden voor tijdelijke en programmatische vormen van herdenken.

Advies stadsdeelcommissie

Advies van de stadsdeelcommissie aan het DB

Aangenomen adviezen tijdens de stadsdeelcommissie van 14 april 2026:

Ingediend door D66:
1. Prioriteer kunstwerken in de openbare ruimte rondom nieuwbouwprojecten om sfeerloze wijken te voorkomen
2. Geef voorrang aan de 11 focusbuurten die opgenomen zijn in het Nationaal Programma Samen Nieuw-West. Dat kan o.a. door de tijdelijke kunstwerken pilot zo veel mogelijk in deze buurten te laten landen.

Deze adviezen zijn unaniem aangenomen met 15 stemmen voor van D66, VVD, GBW!, PRO, BIJ1, DENK, CDA.

Ingediend door BIJ1:
4. Doorloop het proces in de juiste volgorde, voor maximale inspraak in de buurt.
5. Laat de bemiddeling komen door een goed representatief team van burgers, uit alle groepen inwoners van Amsterdam.
6. Definieer welke groepen er zijn om representeren, in detail, kijk naar een afspiegeling van de buurt, en geef daarna de kunstenaar de vrijheid om kunst te maken op basis van die directe representatie en indirecte inspraak.
7. Krijg de financiële kaders op orde voordat er op gestemd wordt.

Deze adviezen zijn unaniem aangenomen met 15 stemmen voor van D66, VVD, GBW!, PRO, BIJ1, DENK, CDA.

Ingediend door PRO & DENK
8. Breid de definitie uit van “kunstenaars met een beroepspraktijk” naar: “Kunstenaars die aantoonbaar actief zijn in de beeldende kunst, waaronder recent afgestudeerde kunstenaars, kunstenaars die deelnemen aan erkende trajecten voor professionele ontwikkeling of kunstenaars die anderszins blijk geven van een serieuze en actieve kunstpraktijk.”
9. Neem de onderwerpen kolonialisme en het slavernijverleden concreet mee in het beleidskader.

Deze adviezen zijn unaniem aangenomen met 15 stemmen voor van D66, VVD, GBW!, PRO, BIJ1, DENK, CDA.

Ingediend door ChristenUnie:
10. Herdenk helden uit het slavernijverleden.
11. Maak meer ruimte voor lokale, vrouwelijke kunstenaars.
12. Blijf jongeren structureel betrekken.
13. Zorg voor een evenwichtige spreiding van kunst in de stad.

Deze adviezen zijn unaniem aangenomen met 15 stemmen voor van D66, VVD, GBW!, PRO, BIJ1, DENK, CDA.

Het conceptadvies van het DB is unaniem aangenomen met 15 stemmen voor van D66, VVD, GBW!, PRO, BIJ1, DENK, CDA.

Finaal advies DB

Advies van het dagelijks bestuur aan het college van burgemeester en wethouders

Kunst in de openbare ruimte en herdenkingsmonumenten dragen bij aan de leefbaarheid, herkenbaarheid en inclusiviteit van de stad. Omdat deze kunstvormen voor iedereen zichtbaar en toegankelijk zijn, beïnvloeden zij sterk hoe inwoners zich tot hun omgeving verhouden.

Stadsdeel Nieuw-West beschikt met meer dan 400 kunstwerken over een van de grootste collecties van Amsterdam. Het dagelijks bestuur (DB) zet zich in om nieuwe kunst beter te laten aansluiten bij de identiteit en diversiteit van het stadsdeel. Het beleidskader sluit hierbij aan. Tegelijkertijd had het DB, mede gezien taak 15.4, graag eerder betrokken willen zijn bij de planvorming. Deze taak omvat het geven van opdrachten voor kunst in de openbare ruimte binnen het stadsdeel en advisering over kunstopdrachten in ontwikkelgebieden. Vroegtijdige betrokkenheid is essentieel om deze verantwoordelijkheid goed in te vullen. En het is ook van belang jongeren structureel te betrekken.

Het DB constateert dat nieuwe kunstprojecten worden beperkt door het ontbreken van structureel budget. Initiatieven vanuit bewoners lopen hierdoor vaak vast op complexe procedures en financiële drempels. Meer

middelen zijn nodig om de ambities waar te maken en participatie daadwerkelijk te stimuleren. En krijg de financiële kaders op orde voordat erop gestemd wordt.

Kansen liggen vooral in gebiedsontwikkeling. Prioriteer kunstwerken in de openbare ruimte rondom nieuwbouwprojecten om sfeerloze wijken te voorkomen. Geef voorrang aan de 11 focusbuurten die opgenomen zijn in het Nationaal Programma Samen Nieuw-West. Dat kan o.a. door de tijdelijke kunstwerken pilot zo veel mogelijk in deze buurten te laten landen. Zorg voor een evenwichtige spreiding van kunst in de stad. Kunst moet hierin geen sluitstuk zijn, maar vanaf het begin onderdeel van de planvorming.

Tijdige betrokkenheid van het stadsdeel is daarbij cruciaal. Doorloop het proces in de juiste volgorde, voor maximale inspraak in de buurt. Laat de bemiddeling komen door een goed representatief team van burgers, uit alle groepen inwoners van Amsterdam. Definieer welke groepen er zijn om representeren, in detail, kijk naar een afspiegeling van de buurt, en geef daarna de kunstenaar de vrijheid om kunst te maken op basis van die directe representatie en indirecte inspraak.

Participatie is een randvoorwaarde voor succesvolle buitenkunst. Het DB vindt het noodzakelijk dat bij projecten wordt gewerkt met een helder participatieplan en dat bewoners, lokale organisaties en andere belanghebbenden tijdig worden betrokken. Deze rol van het DB (taak 15.4) en de adviserende rol van stadsdeelcommissies dienen expliciet in het beleidskader te worden opgenomen.

Succesvolle voorbeelden laten zien wat participatie oplevert:

- *RISE* in het Eendrachtspark, gebaseerd op de handlijnen van 101 buurtbewoners;
- *If You Know You Know*, waarin verhalen van jongeren uit Nieuw-West centraal staan;
- de tijdelijke lantaarnpalen in het Schinkelkwartier, met tekeningen van lokale scholieren.

Deze projecten tonen aan dat kunst beter wordt gedragen wanneer bewoners actief betrokken zijn.

Het DB onderschrijft het belang van meerstemmigheid en betere representatie. In een divers stadsdeel als Nieuw-West is het belangrijk dat onderbelichte verhalen, zoals migratiegeschiedenis, vrouwen en de LHBTIQ+-gemeenschap, zichtbaarder worden. Neem ook de onderwerpen kolonialisme en het slavernijverleden concreet mee in het beleidskader, want zo herdenken de helden uit het slavernijverleden. Daarbij is het van belang dat stadsdelen ruimte houden voor gebiedsgerichte keuzes en dat ook diversiteit in makerschap wordt bevorderd.

Breid de definitie uit van “kunstenaars met een beroepspraktijk” naar: “Kunstenaars die aantoonbaar actief zijn in de beeldende kunst, waaronder recent afgestudeerde kunstenaars, kunstenaars die deelnemen aan erkende trajecten voor professionele ontwikkeling of kunstenaars die anderszins blijk geven van een serieuze en actieve kunstpraktijk.” En maak meer ruimte voor lokale, vrouwelijke kunstenaars.

Het DB onderschrijft het belang van een nulmeting voor representatie en vraagt om nadere uitwerking van methodiek en monitoring. Ook kan het DB zich vinden in de richtlijnen voor herdenkingsmonumenten, met het verzoek om het begrip “maatschappelijk draagvlak” verder te concretiseren en ruimte te blijven bieden voor tijdelijke en programmatische vormen van herdenken. Zo zorgen we voor een evenwichtige spreiding van kunst in de stad.

Reactie college op advies dagelijks bestuur

< Invulinstructie:
Na collegebesluit hier de reactie van het college op het finaal advies van het dagelijks bestuur. Het ingevulde formulier meesturen naar de gemeenteraad en gelijktijdig naar de stadsdelen. >
...